Gemeente Delft

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Delft

Nr. 540705

23 november

2026

Beleidsregel samenscholingsverbod Delft

De burgemeester van de gemeente Delft;

Overwegende dat:

- *in een aantal wijken van Delft sprake is van structurele overlast van (jeugd)groepen;*
- *er een breed palet van zowel repressieve als preventieve maatregelen wordt ingezet ter bestrijding van die overlast;*
- *is geconstateerd dat het samenscholingsverbod nauwelijks wordt ingezet, terwijl dit instrument een goede aanvulling kan zijn op de reeds ingezette maatregelen;*
- *het samenscholingsverbod, zoals opgenomen in artikel 2:1 van de Algemene Plaatselijke verordening van de gemeente Delft (hierna: APV), voor de wijze van toepassing in de praktijk een nadere invulling behoeft;*

Gelet op artikel 2:1 van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Delft;

BESLUIT:

vast te stellen:

de Beleidsregel samenscholingsverbod Delft.

1 Achtergrond en doelstelling

Gemeente Delft kent een algemeen samenscholingsverbod dat geldt voor het gehele grondgebied van de gemeente. Het samenscholingsverbod is opgenomen in artikel 2:1 van de Algemene Plaatselijke verordening van de gemeente Delft (hierna: APV). Op basis van het samenscholingsverbod in dit artikel is de politie te allen tijde bevoegd op te treden tegen ongewenste samenscholing, en is een ieder verplicht om een daartoe strekkend bevel van de politieambtenaar op te volgen.

Wat precies onder het begrip ‘samenscholing’ wordt verstaan, is niet nader gedefinieerd in de APV. Het artikel biedt veel beleidsruimte om te bepalen hoe de bevoegdheid wordt ingezet. In deze beleidsregel wordt deze open norm nader ingevuld.

De nadere invulling biedt naast duidelijkheid voor de inwoners van Delft, ook een leidraad aan de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren voor de handhaving van artikel 2:1 van de APV.

2 Samenscholingsverbod

Het samenscholingsverbod is opgenomen in artikel 2:1 van de APV en luidt als volgt:

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. *Het is verboden op de weg deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelijkheden.*
2. *Een ieder, die op de weg aanwezig is bij enig voorval, waardoor er wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis, waardoor er wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing, is verplicht op een daartoe strekkend bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.*
3. *Het is verboden zich te begeven of te bevinden op terreinen, wegen of weggedeelten, wanneer deze door of vanwege het bevoegd gezag in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van wanordelijkheden zijn afgezet.*
4. *De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het derde lid gestelde verbod.*
5. *Het is verboden om, wanneer een voorval, gebeurtenis of samenscholing als bedoeld in het tweede lid plaatsvindt, tezamen met anderen zich in de richting daarvan te begeven als daarbij voorwerpen en/of stoffen worden medegevoerd, die plegen te worden gebruikt of geschikt zijn om te worden gebruikt bij wanordelijkheden, zoals een ketting, knuppel, helm of bivakmuts.*
6. *Het verbod in het vijfde lid is niet van toepassing als de in dat lid bedoelde voorwerpen kennelijk niet bestemd zijn voor het daar aangeduide gebruik.*
7. *Het bepaalde in de leden 1 t/m 4 geldt niet voor betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.*

Toelichting bij het artikel
Bij de bestrijding van (dreigende) wanordelijkheden is het van groot belang dat personen of groepen kunnen worden verspreid, zowel ter voorkoming van escalatie van de gebeurtenissen, als ter bescherming van omstanders en voorbijgangers. De bevoegdheid als omschreven in artikel 2:1, tweede lid, van de APV -het verwijderingsbevel gegeven door een politieambtenaar- maakt het voor de politie mogelijk ordeverstoorders aan te houden zonder dat direct duidelijk behoeft te zijn of zij tevens een strafbaar feit op grond van het Wetboek van Strafrecht hebben gepleegd. Dit artikel biedt zo, onder andere, ook een handvat om op te treden tegen het hinderen van hulpverleners.

Zoals hiervoor benoemd is in artikel 2:1, tweede lid, van de APV het door een politieambtenaar gegeven verwijderingsbevel opgenomen. Dit is conform de jurisprudentie, waarin is bepaald dat een bevel ter handhaving van de openbare orde op grond van artikel 3 van de Politiewet 2012 in de gemeentelijke regelgeving moet zijn verankerd. Het gaat hier dus niet om nieuwe politiebevoegdheden.

Artikel 3 van de Politiewet 2012 geeft de algemene politietaak weer, waaronder handhaving van de rechtsorde. Op grond van artikel 11 van de Politiewet 2012 wordt duidelijk dat hieronder mede handhaving van de openbare orde begrepen is. Deze bevoegdheid wordt herhaald als van een gemeentelijke strafbepaling, zoals artikel 2:1 van de APV, een aanwijzing, last, bevel of oordeel van een politieambtenaar een element vormt. Overtreding van een dergelijk bevel wordt strafbaar gesteld via artikel 6:1 van de APV. Ook in het proces-verbaal en de tenlastelegging moet het niet opvolgen van het politiebevel worden vervolgd op grond van overtreding van artikel 2:1 juncto artikel 6:1 van de APV.

Het artikel is tevens een aanvulling op de artikelen 184 en 186 van het Wetboek van Strafrecht. Deze artikelen stellen het niet voldoen aan een door of vanwege bevoegd gezag gegeven bevel strafbaar, waarbij artikel 186 Wetboek van Strafrecht specifiek ziet op volksoplopen.

Naast de politiebevelen ex artikel 2:1 van de APV blijven uiteraard ook de bevelen van de burgemeester in het kader van zijn openbare-ordebevoegdheden mogelijk. Bevelen van de burgemeester, bijvoorbeeld op grond van de Gemeentewet, of aanwijzingen in het kader van de Wet Openbare Manifestaties, die de politie in mandaat uitvoert en die niet worden opgevolgd, kunnen nog steeds strafbaar worden gesteld op grond van artikel 184, eerste lid Wetboek van Strafrecht.

Bevoegdheid
In artikel 6:2 van de APV is bepaald welke personen zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de APV. Naast de reguliere toezichthouders (eerste lid) zijn buitengewoon opsporingsambtenaren op grond van het tweede lid van het artikel door het college van burgemeester en wethouders aangewezen om toezicht te houden op de naleving van de APV. Hoewel de artikelen 2:1, tweede lid, en 6:2, derde lid, van de APV specifiek verwijzen naar politieambtenaren, betekent dit dus niet dat zij uitsluitend bevoegd zijn om handhavend op te treden. Zowel politieambtenaren als de buitengewoon opsporingsambtenaren van Domein I kunnen handhaven op het samenscholingsverbod. Om de effectiviteit van de handhaving te vergroten, kunnen zij hierin ook gezamenlijk optrekken. Aan buitengewoon opsporingsambtenaren van Domein I komt echter niet de bevoegdheid toe tot het geven van een verwijderingsbevel. Dit is voorbehouden aan politieambtenaren.

3 Inhoud beleidsregel

In deze beleidsregel wordt onder 'samenscholing' verstaan: het groepsgewijs bij elkaar komen van vier of meer personen die een dreigende houding aannemen of kwade bedoelingen hebben, op een wijze die tot een verstoring van de openbare orde leidt, dan wel die een gerechtvaardigde vrees voor verstoring van de openbare orde oproept. Onder verstoring van de openbare wordt tevens begrepen de nadelige beïnvloeding van het woon- en leefklimaat of anderszins veroorzaakte hinder van door een groep veroorzaakte overlast.

Het samenscholingsverbod kan worden gehandhaafd ten aanzien van zich op de weg [1] bevindende personen, die zich in een groep van meer dan vier personen ophouden en ten aanzien van zogenoemde "omhangers", te weten personen die zich om de overlastgevende groep heen ophouden, dan wel op wie de overlast en de overlastgevende groep een aanzuigende werking heeft.

Ook in het geval een grote groep personen zich opsplitst in kleinere groepen van twee of drie personen en hun gedragingen naar uiterlijke verschijningsvorm wijzen op een gezamenlijk optrekken, kan het samenscholingsverbod worden gehandhaafd.

1) Na de voorgenomen wijziging van de APV in het voorjaar van 2027 dient op deze plaats te worden gelezen "openbare plaats in de zin van artikel 1:1 van de APV". Daar valt mede onder: openbaar water of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaartuig.

Er kan worden gehandhaafd wanneer sprake is van groepsgewijs bij elkaar komen én wanneer sprake is van een (dreigende) verstoring van de openbare orde. Of sprake is van 'samenscholing', is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, ter beoordeling van de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren (zie ook hierna onder 4).
Naast het groepsgewijs bij elkaar komen en verstoring van de openbare orde, speelt ook het tijdselement een rol: het samenzijn in kwestie zal enige tijd moeten duren, wil sprake zijn van samenscholing in de zin van de APV. Ook dit is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, ter beoordeling van de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren.

Het begrip 'samenscholing' omvat overigens niet slechts het op een enkele plek groepsgewijs ophouden. Ook iedere andere vorm van groepsgewijze aanwezigheid, zoals bijvoorbeeld een lopende of fietsende groep personen, kan onder dit begrip vallen.

Verder is het enkel onderdeel uitmaken van een groep voldoende om aan te nemen dat degene een bijdrage levert of heeft geleverd aan de dreiging die van de groep uitgaat of de overlast die de groep veroorzaakt. Hierbij kan onder meer het eerder vertoonde gedrag van (bij de groep) betrokken personen, zoals blijkend uit politiegegevens, worden meegenomen in het oordeel of er sprake is geweest van een aantoonbare (dreigende) verstoring van de openbare orde. Niet vereist is dat degene zelf een dreigende houding heeft aangenomen, bedreigend is overgekomen, kwade bedoelingen heeft gehad, of overlast heeft veroorzaakt.

Tot slot is van belang te benoemen dat niet elke groepsvorming van vier of meer personen kan worden aangeduid als een ‘samenscholing’. Het mag duidelijk zijn dat deze beleidsregel niet ziet op het gangbare en normale bijeenkomen van mensen. Het enkele samenzijn in een groep van vier of meer personen is derhalve geen samenscholing en dus geen overtreding van het samenscholingsverbod. Uiteraard ziet het ook niet op het bijeen zijn van mensen in het kader van een betoging, manifestatie, vergadering, enz.. In deze beleidsregel wordt aangegeven wanneer in ieder geval sprake is van samenscholing zoals bedoeld in de APV. Deze beschrijvende opsomming is uitdrukkelijk niet limitatief.

4 Situaties samenscholingsverbod

De handhaving van het samenscholingsverbod ziet op het groepsgewijs bij elkaar komen van vier of meer personen op een wijze die tot een verstoring van de openbare orde leidt, dan wel die een gerechtvaardigde vrees voor verstoring van de openbare orde oproept. Het gaat daarbij onder meer om dreigende, hinderlijke, provocerende en/of intimiderende gedragingen vanuit de groep ten opzichte van andere personen, zoals bewoners, ondernemers, bezoekers, politie en hulpdiensten (hierna ook: anderen), dan wel goederen.

Of sprake is van 'samenscholing', is afhankelijk van de omstandigheden van het geval en is ter beoordeling van de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren. In het proces-verbaal dient een relaas te worden gegeven van de feitelijke situatie die zich op dat moment voordoet. Daarbij moet worden aangegeven wat de groepsdynamiek is (hoeveelheid aanwezige personen, welke overlast wordt veroorzaakt, hoe lang hier al sprake van is etc.). Uit de genoemde feiten en omstandigheden dient duidelijk te kunnen worden afgeleid dat sprake is van een samenscholing.

Van samenscholing is in elk geval sprake bij de volgende (dreigende) overlastgevende gedragingen en/of situaties:

- De groep (of personen daarin) neemt een dreigende, agressieve, provocerende of intimiderende houding aan naar anderen die aanwezig zijn;
- De groep (of personen daarin) valt anderen lastig, bijvoorbeeld door middel van schelden, spugen, sissen of naroepen, negatief aanspreken, vastpakken, aanstoten, of de doorgang belemmeren;
- Het gedrag van (personen in) de groep doet vermoeden dat in of vanuit de groep wordt gehandeld in hard- of softdrugs;
- De groep (of personen daarin) is aanhoudend luidruchtig en veroorzaakt geluidsoverlast. Bijvoorbeeld doordat er vanuit de groep harde muziek ten gehore wordt gebracht, wordt geschreeuwd of gejoeld, of geluidsoverlast wordt veroorzaakt door brommers en scooters;
- De groep (of personen daarin) gooit afval op straat of pleegt vernielingen aan gemeentelijke eigendommen (straatmeubilair, afvalbakken e.d.) en/of privé-eigendommen (woningen, auto’s e.d.);
- De groep (of personen daarin) gooit (of dreigt met het gooien van) voorwerpen richting anderen;
- De groep (of personen daarin) de orde verstoort door te vechten.

Benadrukt wordt dat het om voorbeelden gaat en dat de opsomming dus niet uitputtend is. Ook andere (dreigende) overlastgevende gedragingen vanuit de groep kunnen een schending van het samenscholingsverbod opleveren.

Het samenscholingsverbod geldt voor het gehele grondgebied van gemeente Delft. In het geval op een bepaalde locatie gedurende langere tijd (jeugd)overlast wordt ervaren, kunnen overlastgevende gedragingen sneller leiden tot overtreding van het samenscholingsverbod. Daarbij speelt een rol dat op een dergelijke bekende overlastlocatie de overlastgevers en overlastgevende groepen veelal al eerder zijn aangesproken op, of beboet voor, hun overlastgevende gedrag.

5 Strafbepaling

Overtreding van het samenscholingsverbod is strafbaar gesteld in artikel 6.1 van de APV. Dit artikel luidt als volgt:

Artikel 6.1 Strafbepaling

Overtreding van de in deze verordening opgenomen artikelen en de krachtens deze artikelen gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of ten hoogste een geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking in het elektronische gemeenteblad;
2. Deze regeling wordt aangehaald als Beleidsregel toepassing samenscholingsverbod Delft.

Aldus vastgesteld op 5 november 2026.

De burgemeester van Delft,
A. Pechtold